

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

ה' חשוון התשפ"ו
27 באוקטובר 2025
שח. 2024-2889

הוראות לבעלי רישיון למתן שירותי אשראי בלא ריבית - דיווחים למפקח - טיוטה

בתוקף סמכותי לפי סעיף 40(א)(3) ו-4(ב) לחוק להסדרת מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית על ידי מוסדות לגמילות חסדים, התשע"ט-2019 (להלן – "חוק הפיקוח על מוסדות לגמילות חסדים" או "החוק"), להלן הוראותיי:

1. כללי

חוק הפיקוח על מוסדות לגמילות חסדים נחקק במטרה לתת מענה למספר תכליות, ובכללן הגנה ושמירה על עניינם של לקוחות מוסדות לגמילות חסדים וקידום עניינם, יצירת סביבה אמינה, בטוחה ויציבה למתן השירותים, וכן הגברת הנגישות לשירותים, הגברת שקיפות המידע ונגישות המידע ללקוחות של מוסדות לגמילות חסדים, וכן קידום מטרות חברתיות ועזרה הדדית.

בהתאם להוראות חוק הפיקוח על מוסדות לגמילות חסדים, נדרש המפקח על מוסדות לגמילות חסדים (להלן – "המפקח") לבקר ולפקח על פעילות מוסדות לגמילות חסדים שהם בעלי רישיונות למתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית (להלן – "מוסד לגמילות חסדים").

לשם מילוי תפקיד זה, נדרש המפקח בין היתר, לקבל דיווח הכולל מידע עיתי מאת מוסדות לגמילות חסדים. כך לדוגמה, נדרש מידע לעניין נתונים על תרומות המזכות בזכויות כלשהן ואופן ניהולן, או גובה העמלה הנגבית בקשר לאשראי מעבר לתשלום הקרן, זאת בין השאר, לצורך שמירה על עניינם של ציבור הלקוחות של מוסדות לגמילות חסדים; וכן דיווח בעניין נתוני הפעילות של מוסדות לגמילות חסדים לצורך אסדרה ויצירת סביבה אמינה, בטוחה ויציבה למתן השירותים, התורמת לקידום מטרות חברתיות ועזרה הדדית.

הוראות טיוטת חוזר זה, המפורטות בנספח, מסדירות את דיווח נתוני הפעילות שמוסד לגמילות חסדים נדרש להעביר למפקח באופן עיתי, וקובעות הוראות לעניין אופן העברת המידע כאמור וכן הוראות בדבר מינוי אחראי דיווח מטעם המוסד לגמילות החסדים. יודגש כי בבחינת שיקולי המפקח ניתנה חשיבות רבה לכך שמוסדות לגמילות חסדים פועלים ללא כוונות רווח, ומעניקים ללקוחותיהם עזרה הדדית לרווחה כלכלית, וכן נשקלו עלויות הציות אל מול הפקת תועלת מהמידע המדווח.

בטיטת חוזר זה מוצע לקבוע כי מוסד לגמילות חסדים יידרש להעביר למפקח דיווח תקופתי ממוכן באמצעות קובץ גיליונות אלקטרוניים (Excel) הכולל את נתוני פעילותו: נתונים כספיים, תזרים פיקדונות, תרומות, אשראי, לרבות אשראי בקשיי גבייה. כמו כן, מוצע לקבוע כי מוסד לגמילות חסדים המקבל תרומות מזכות, יצרף לדיווח גם מידע בדבר נתוני הפעילות בקובץ מסמך סגור (PDF) באמצעות חוות דעת אקטוארית, המאשרת שהמודל הכלכלי של הפעילות הינו בר-קיימא, מתוקף ויציב בהתבסס על נתוני הדיווח העדכניים לתקופת הדיווח. הדיווח יוגש עבור תקופת הדיווח בהתאם לסוג הרישיון ובתדירות המפורטת בטיטת החוזר, וזאת על גבי קובץ הדיווח המעודכן ביותר המפורסם באתר רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

2. בחינה תקופתית

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

בהתאם לסעיף 36 לחוק עקרונות האסדרה, התשפ"ב-2021, הוראות טיטת חוזר זה ייבחנו בתום 10 שנים מיום כניסתן לתוקף.

3. תחולה

הוראות טיטת חוזר זה יחולו על מוסדות לגמילות חסדים כהגדרתם בחוק.

4. תחילה

תחילתן של הוראות חוזר זה שישה חודשים מיום פרסומן.

עמית גל

המפקח על מוסדות לגמילות חסדים

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

נספח

הוראות לבעלי רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית - דיווחים למפקח

1. הגדרות

"**החוק**" – חוק להסדרת מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית על ידי מוסדות לגמילות חסדים, התשע"ט-2019;

"**תקופת הדיווח**" – התקופה שביחס אליה מתבצע הדיווח, ולפי העניין כדלהלן:

א. דיווח שנתי – התקופה שבין 1 בינואר עד 31 (כולל) בדצמבר, בשנה הקלנדרית שקדמה לשנת הדיווח.

ב. דיווח חצי-שנתי – התקופה שבין 1 בינואר עד 30 ביוני (כולל) בשנה הקלנדרית של שנת הדיווח.

2. חובת הדיווח

מוסד לגמילות חסדים נדרש לדווח למפקח באופן ממוכן דיווח על פעילותו בהתאם לסוגי הדיווחים ולתדירות הדיווח הנדרשת כדלהלן:

(א) מוסד לגמילות חסדים ידווח למפקח באופן ממוכן דיווח על נתוני פעילותו – נתונים כספיים (מאזן - דוחות מאוחדים על המצב הכספי ודוח על הפעילות - דוח רווח והפסד); תזרים (אופן זרימת הכספים ליום הדיווח - תמונת מצב ליום הדיווח ואופן זרימת הכספים רק לתקופת הדיווח - תמונת מצב מצטברת); פיקדונות, תרומות ואשראי (סך פיקדונות ליום הדיווח - תמונת מצב מצטברת, סך פיקדונות לתקופת הדיווח - תמונת מצב לטווח תאריכי הדיווח; סך תרומות ליום הדיווח - תמונת מצב מצטברת, סך תרומות לתקופת הדיווח - תמונת מצב לטווח תאריכי הדיווח; וכן הלוואות - סך העמדת אשראי נכון ליום הדיווח); אשראי בקשיי גבייה (חוב בפיגור).

כל זאת כמפורט בסעיף 13(1) לנספח זה ובהתאם לקובץ הגיליונות האלקטרוניים (Excel) המצורף כתוספת לנספח זה (להלן – "קובץ דיווחי נתוני הפעילות"), אשר כולל את ארבעת הגיליונות האלקטרוניים (לשוניות) הדיווח המפורטים לעיל והמפורטים גם בטבלה בסעיף 13(1)(ז) להלן.

(ב) מוסד לגמילות חסדים יגיש דיווח על גבי קובץ הדיווח המעודכן ביותר שיימצא במנע הסדרה וחקיקה באתר האינטרנט של רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, בכל מועד שנקצב להגשת הדיווח.

(ג) מוסד לגמילות חסדים שהוא יחיד, נדרש לדווח את הגיליון האלקטרוני 'נתונים כספיים' (לשונית FD) בהתבסס על נתוני האמת מהנהלת החשבונות הפנימית והבקורות שהוא מבצע לנתונים.

(ד) מוסד לגמילות חסדים אשר מקבל תרומה מזכה, כהגדרתה בחוק, נדרש לצרף לדיווח גם חוות דעת אקטוארית עם הנתונים העדכניים ושתעמוד בכללים המפורטים להלן:

(1) חוות הדעת תוגש מטעם אקטואר יחיד שמחזיק במעמד חבר (Fellow) באיגוד אקטוארי מוכר שאישר המפקח, ובלבד שהוא חבר באגודת האקטוארים הבין-לאומית (IAA) ועומד בדרישות שקבעה, וכן הוא בעל ידע ומומחיות אקטוארית מוכחת ומובהקת המאפשרים לו לעסוק בעבודה אקטוארית מעשית שקשורה באופן ישיר או עקיף לתחום, ועסק בכך בישראל במשך חמש שנים מתוך שבע השנים שקדמו למתן חוות הדעת.

(2) חוות הדעת תתייחס לתקפותו, יציבותו וקיימותו ארוכת הטווח של מודל הפעילות של המוסד לגמילות חסדים בנוגע לנתונים מושא תקופת הדיווח. חוות הדעת תאשר ותתבסס על ניתוח המודל הכלכלי שהוכן על ידי המוסד לגמילות חסדים, ואשר תעמוד בכללי התקינה האקטוארית המקובלים, הרלוונטיים

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

לפעילות מחזוריות מתואמת של תזרים במיקרו-מימון קהילתי של הכנסות מתרומה מזכה והוצאה כנגד זכויות.

(3) חוות הדעת תכלול התייחסות לכל הפחות לנושאים והממצאים הבאים :

- (א) אימות תקפות המודל – אישור כי המודל בנוי באופן מקצועי, לוגי, מתועד ושלם, וכי הנחות היסוד ששימשו בחישובים סבירות ונתמכות בדירוג איכות הפרמטרים, ניתוח מקצועי נאות ובמחקרים ותשימי ההסתברויות הרלוונטיים.
- (ב) הערכת סיכונים – ניתוח והערכה של הסיכונים המהותיים הטמונים במרכיבי נתוני המודל, ובפרט סיכוני : מפקידים קיימים וחדשים, אמון לקוחות, אשראי, נזילות ותפעול, וזאת תוך הצגת תוצאות ניתוחי רגישות ולחץ מותאמים.
- (ג) עמידה במדדי בסיס – אישור נאותות חישובי המדדים הפיננסיים הנדרשים (יחס קיימות, יחס נזילות, נקודת איזון ויחס כשל אשראי), תוך הצגת תחזית עתידית מפורטת לשלושים שנה קדימה.
- (ד) המלצות – הצגת דוח ניתוח והמלצות לשיפורים במודל או בבקורות, ככל שנדרש, והכל לשם הבטחת יציבותו התמידית של המוסד לגמילות חסדים.

(4) חוות הדעת תוגש בהתאם לאופן הדיווח המפורט בסעיף 3(2) לנספח זה.

(ה) תדירות הדיווח תהיה כמפורט להלן :

(1) מוסד לגמילות חסדים בעל רישיון בסיסי – תדירות שנתית.

(2) מוסד לגמילות חסדים בעל רישיון מורחב – תדירות חצי-שנתית.

יובהר שנתוני הפעילות הנדרשים ב-'קובץ דיווחי נתוני הפעילות' הינם בהתאם למוגדר בכל טבלה בגיליונות האלקטרוניים בקובץ, כלומר הדיווח יועבר ביחס לפעילות המצטברת של בעל הרישיון בתקופת הדיווח (כך שדיווח המועבר על ידי בעל רישיון מורחב בתום שנת דיווח מלאה יכלול מידע בדבר פעילות בעל הרישיון בכל שנת הדיווח).

(ו) מועד הדיווח :

דיווח שנתי יועבר עד שישה חודשים מתום התקופה המסתיימת ב- 31 בדצמבר, קרי עד ל- 30 ביוני.

דיווח חצי-שנתי יועבר עד שלושה חודשים מתום התקופה המסתיימת ב- 30 ביוני, קרי עד ל- 30 בספטמבר.

(ז) שם קובץ הדיווח :

שם הקובץ יהיה לפי התבנית Gmach_XXXXXXXX_QYY.xlsx לפי המפורט כדלהלן :

Gmach – מילה קבועה הפותחת את שם הקובץ ;

xxxxxxxx – מציין את מספר הזיהוי ע.ר/חל"צ עבור תאגיד ומספר תעודת זהות עבור יחיד ;

Q – ציון מספר הרבעונים המדווחים (2 - עבור דיווח בגין ינואר-יוני, 4 - עבור דיווח בגין ינואר-דצמבר) ;

YY – ציון השנה המדווחת ;

סיומת הקובץ תהיה xlsx. בלבד.

לדוגמה :

שם הקובץ בגין פעילות של שנת 2025, עבור בעל רישיון שמספר הרישיון שלו הוא 123456789 יהיה

Gmach_123456789_425.xlsx

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

3. אופן הדיווח

(1) קובץ דיווחי נתוני הפעילות:

(א) מוסד לגמילות חסדים יגיש דיווחים למפקח, באופן ממוכן, על גבי 'קובץ דיווחי נתוני הפעילות' העדכני שיימצא במנוע הסדרה וחקיקה שבאתר האינטרנט של רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון, המופיע בקישור הבא: <https://www.gov.il/he/Departments/DynamicCollectors/regulation-legislation?skip=0&limit=10>

(ב) על המוסד לגמילות חסדים למנות בעל תפקיד המורשה לדווח את הדיווחים (להלן – "אחראי הדיווח") באמצעות [מערכת הרישוי המקוונת](#) ולציין בה גם את פרטי ההתקשרות – מספר פלאפון וכתובת הדואר האלקטרוני של אחראי הדיווח. הדיווח על פי הוראות חוזר זה ידווח רק על ידי מי שמונה על ידי המוסד לגמילות חסדים כאחראי דיווח. הזיהוי הפרטני של אחראי הדיווח יבוצע באמצעות מערכת ההזדהות הלאומית או בכל דרך אחרת שיורה המפקח.

(ג) הדיווח יכלול מילוי של כל התאים בצבע צהוב ב-'קובץ דיווחי נתוני הפעילות' בכל הגיליונות וטבלאות הדיווח המופיעים בקובץ בצורה מלאה. מילוי הטפסים כאמור יתבצע לפי ההוראות המפורטות בארבע הלשוניות הנתונים של קובץ דיווחי נתוני הפעילות בהתאמה. לא יתקבלו קבצים שנבנו באופן עצמאי, קובץ PDF או קובץ סרוק שלא באמצעות 'קובץ דיווחי נתוני הפעילות' העדכני שיימצא במנוע הסדרה וחקיקה [באתר האינטרנט של רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון](#). יובהר שאת מילוי הנתונים יש לבצע בהתאם לתוספת ל-'קובץ דיווחי נתוני הפעילות' - הסבר והנחיות למילוי הנתונים בקובץ, המופיעים בסוף דברי ההסבר לטיוטת חוזר זה.

(ד) מוסד לגמילות חסדים יעביר את הדיווח ללא גיליונות, שורות או עמודות נסתרות. כל התאים בצבע אפור ב-'קובץ דיווחי נתוני הפעילות' הם תאים מוגנים, אשר מתמלאים באופן אוטומטי.

(ה) מוסד לגמילות חסדים ידווח את קובץ דיווח נתוני הפעילות באמצעות פורטל הדיווח בכתובת <https://reportsportal.cma.gov.il/home>

(ו) מועד קבלת הדיווח ייחשב כמועד שבו התקבל אצל מוסד לגמילות חסדים אישור על קבלת דיווח תקין במערכת. למען הסר ספק, ככל שתתקבל הודעת שגיאה, יש לדווח שוב, כאשר מועד הדיווח ייחשב רק לאחר שיתקבל היזון בכתובת הדואר האלקטרוני (המעודכנת בבקשת הרישיון), עם אישור על קבלת דיווח תקין.

(ז) מוסד לגמילות חסדים ידווח את נתוני פעילותו באמצעות ארבעת טפסי הנתונים (גיליונות אלקטרוניים ב-'קובץ דיווחי נתוני הפעילות' אחד) המפורטים בטבלה כדלהלן:

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

מס"ד	סוג הטופס	שם לשוניות הנתונים ב- 'קובץ דיווחי נתוני הפעילות'
1	נתונים כספיים (מאזן - דוחות מאוחדים על המצב הכספי ודוח על הפעילות - דוח רווח והפסד עבור יום הדיווח במצטבר)	FD (Financial Data)
2	תזרים (אופן זרימת הכספים רק לתקופת הדיווח - תמונת מצב רק לטווח תאריכי הדיווח)	F (Flow)
3	פיקדונות, תרומות ואשראי (סך פיקדונות, תרומות ואשראי עבור יום הדיווח ולטווח תאריכי הדיווח - תמונת מצב מצטברת וכן לטווח תאריכי הדיווח)	D.D.C (Deposits, Donations and Credit)
4	אשראי בקשיי גבייה (חוב בפיגור ועומק קשיי הגבייה ליום הדיווח במצטבר)	DA (Debts in Arrears)

(ח) כל הסכומים הכספיים ידווחו בשקלים חדשים.

(ט) דיווח של נתונים המהווים מספרים שאינם מבטאים ערכים כספיים (למשל כמות לווים או כמות הלוואות), יעשה במספרים שלמים.

(י) כל הסכומים הנקובים במטבע חוץ יתורגמו לשקלים חדשים. התרגום יתבצע בהתאם לשער היציג העדכני כפי שמפורסם על ידי בנק ישראל, במועד הרלוונטי לנושא הדיווח לפי העניין.

(יא) הזנת נתוני הדיווח יתבצעו בכל התאים הצבועים בצבע צהוב בלבד. במידה ואין נתון מספרי למילוי בתא בצבע צהוב - יש להזין בו את הספרה 0.

(יב) הנתונים בדיווח השנתי של התאגידים נדרשים להיות תואמים לנתוני הדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים. בדיווחים חצי-שנתיים הנתונים נדרשים להלימה מלאה לנתוני האמת בתאגיד טרם בקרת הר"ח המבקר החיצוני. כל נתוני האמת ביחיד ובתאגיד נדרשים להיות נאותים לאחר בקרה פנימית וכן נדרש לוודא את נכונותם.

(2) חוות דעת אקטואר כנדרש בסעיף 2(ד) לעיל

הדיווח יוגש באמצעות מערכת הרישוי המקוונת של רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, בבקשת הרישיון הרלוונטית בקישור הבא: <https://fsl.cma.gov.il> בקובץ סגור (PDF) שניתן לערוך בו חיפוש טקסטואלי.

(1) שם הקובץ לדיווח יהיה: Actuary_XXXXXXXXXX_YYYY כאשר: XXXXXXXXXXXX - מציין את מספר הזיהוי של המוסד לגמילות חסדים YYYYY - מציין את שנת הדיווח.
לדוגמה: שם קובץ של מוסד לגמילות חסדים מספר זיהוי 123456789, בגין הדיווח עבור שנת 2025 יהיה: Actuary_123456789_2025.pdf.

(2) מועד קבלת הדיווח ייחשב כמועד שבו התקבל אישור במייל של המוסד לגמילות חסדים (המעודכן במערכת הרישוי המקוונת) על כך ש-"בקשת הרישיון עודכנה".

מדינת ישראל

רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

דברי הסבר

כללי

ביום 13 בינואר 2019 פורסם חוק להסדרת מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית על ידי מוסדות לגמילות חסדים, תשע"ט-2019 (להלן – "**החוק**") אשר ממנה את הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון לשמש כמפקח על מוסדות לגמילות חסדים (להלן – "**המפקח**").

החוק מורה כי השיקולים שאותם ישקול המפקח במסגרת ביצוע תפקידו והפעלת סמכויותיו בעולמות האסדרה, רישוי, ביקורות ואכיפה יהיו יצירת סביבה אמינה, בטוחה ויציבה למתן שירותים וכן הגנה ושמירה על עניינם של הלקוחות וקידום עניינם, הגברת הנגישות לשירותים, הגברת שקיפות המידע ונגישות המידע ללקוחות מוסדות לגמילות חסדים, המדיניות הכלכלית של הממשלה וכן קידום מטרות חברתיות ועזרה הדדית.

החוק מטיל חובות ורישוי על היחידים והתאגידים הפועלים בשוק מוסדות לגמילות חסדים אשר הינם גמ"חים כספיים וזאת במטרה לוודא כי הם פועלים באופן סדור ותקין.

מוסד לגמילות חסדים הינו גמ"ח כספי המעניק שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית, והמשמש כמוסד פיננסי-חברתי שפועל לפי עקרון גמילות החסדים של חיזוק ערכות הדדית, שיתוף משאבים קהילתי ועזרה לזולת. בשונה ממוסד לגמילות חסדים רגיל, המספק לצרכן סיוע בדמות מוצר, מזון, שירות וכדומה (בדרך כלל ללא כל תמורה או בעד תמורה סמלית) ואשר מקורות המימון לכך הם מתרומות טהורות (ללא זכויות לקבלת אשראי או החזרת חלק מהתרומה או מענק), מוסד לגמילות חסדים מעניק שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית, מבצע פעילות פיננסית הדומה לפעילות בנקאית - המוסד מקבל פיקדונות מהציבור וכנגדם מעניק הלוואות, כל אלו ללא ריבית ולרוב גם ללא הצמדה כלשהיא. לרוב המוסד מקבל גם תרומות טהורות לשם מימון הוצאותיו התפעוליות או לצורך מימון הלוואות בלא ריבית. בשונה ממוסדות פיננסיים המציעים פעילות דומה, מדובר במוסד לרווחה קהילתית הפועל ללא כוונת רווח.

במסגרת האסדרה המתגבשת מכוח החוק, הרציונאליים העומדים בבסיסו ואמצעי הפיקוח עליהם, עולה צורך לתת דגש על קבלת תמונת מצב השוק והעוסקים בו על ידי דיווח נתוני פעילות המוסד לגמילות חסדים כדי להבטיח את ניהולו התקין ואת השמירה על עניינם של לקוחותיו – תורמים, מפקידים ולווים.

נתוני ותקופות דיווח המידע נבנו כאסדרה מאפשרת ברמה הבסיסית בהשוואה לגופים פיננסיים האחרים, זאת משום שמדובר בגופים ללא כוונת רווח אשר מעניקים ללקוחותיהם עזרה הדדית לרווחה כלכלית, ובשים לב לשיקולי עלות ציות אל מול הפקת תועלת מהמידע המדווח.

1. לסעיף

להגדרה "**תקופת הדיווח**" – מדובר בתקופה שביחס אליה נדרש הדיווח. כל הגופים נדרשים לדיווח שנתי, גופים בעלי רישיון מורחב נדרשים לדיווח גם דיווח חצי-שנתי.

2. לסעיף

בסעיף זה מוצע לקבוע דרישת חובת דיווח שנתי לכל המוסדות לגמילות חסדים בעלי רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית בתקופת הדיווח שבין 1 בינואר עד 31 בדצמבר לכל שנה קלנדארית שקדמה לשנת הדיווח, ובנוסף לכך גם דרישת דיווח גם חצי-שנתי למוסדות לגמילות חסדים בעלי רישיון מורחב בשל סיכון משמעותי יותר הנובע מפעילות בהיקף גבוה יותר וממורכבות מקצועית גבוהה יותר בדבר אופן פעילותם.

מוסד לגמילות חסדים אשר מקבל תרומה מזכה הינו בעל סיכון ומורכבות מקצועית גבוהה הדורשת יכולות ומומחיות עמוקה יותר בעולם המימון וניהול הסיכונים, סיכוני הניהול והתפעול משמעותיים יותר מאשר פעילות של מוסד לגמילות חסדים המקבל פיקדונות ותרומות טהורות בלבד. התרומה המזכה מעניקה זכויות משמעותיות לתורם, כגון מענק או מתן אשראי עתידי, אשר משליכה על מחויבותו ארוכת הטווח של המוסד לגמילות חסדים

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

ולהסתמכות ואמון משמעותי של התורמים למוסדות לגמילות חסדים מסוג זה. הפעילות במודל של מחזוריות מתואמת במיקרו-מימון קהילתי באמצעות תזרים מחושב וגמיש (שלוש קבוצות של זרמי הכנסה וזרם הוצאה, במסה גדולה של לקוחות המתפרסים על טווחי זמן ארוכים - בין שלוש קבוצות של זרמי הכנסה וזרם הוצאה, במסה גדולה של לקוחות המתפרסים על טווחי זמן ארוכים - מפקידים קיימים וחדשים, מחזירי הלוואה, ומקבלי הלוואה). הפעילות של הכנסות מהפקדות תרומה מזכה קטנה יחסית והוצאה גבוהה שנגד עבור זכויות המפקידים, דורשת ניהול כספי מורכב ומעמיק באופן שמוביל לאי-וודאות גבוהה יותר בתכנונו וביצועו ועל כן, נדרשת עמידה בסטנדרט המקצועי הבסיסי של ניהול הפעילות במודל כלכלי מותאם לניהול הסיכונים בתנאי האי-וודאות, התזרים והמימון הנדרשים לטווחי זמן ארוכים ובכלים המותאמים לכך אשר הינם מהתחום המקצועי של האקטואריה. בשל זאת, נדרשת חוות דעת מקצועית של אקטואר שיש בידיו הכלים הנכונים לבחון מקצועית שהמודל הכלכלי הינו בר-קיימא מתוקף ויצב בנתונים העדכניים בתקופת הדיווח.

דרישת דיווח תקופתית מסייעת להבטחת ניהולם התקין של מוסדות לגמילות חסדים. בנוסף, דיווח תקופתי חצי-שנתי מאפשר קבלת תמונת מצב עדכנית למצב השוק באופן המאפשר גם איתור וטיפול מוקדם של נקודות תורפה והתממשות סיכונים בשלב מוקדם מבלי להמתין עד לאחר סוף השנה, וכן כדי להתאים את אסדרת השוק בהתבסס על נתונים אחידים ורוחביים. לאור זאת, מוצע שמוסדות לגמילות חסדים בעלי רישיון מורחב שפעילותם בעלת סיכונים גבוהים יותר, יידרשו לדווח בתדירות גבוהה יותר ממוסד לגמילות חסדים בעל רישיון בסיסי. יובהר כי הדיווח השנתי של מוסד לגמילות חסדים (בהלימה לנתוני דוח כספי שנתי מבוקר) אשר נדרש גם בדיווח חצי-שנתי, יכלול נתונים בדבר כל השנה החולפת, לרבות נתונים שנכללו בדיווח החצי-שנתי (לתקופה שבין 1 בינואר עד 30 ביוני לכל שנה קלנדרית שקדמה לשנת הדיווח. יצוין כי לגבי נתוני הפעילות בתקופה שבין 1 ביולי ועד 31 בדצמבר לאותה שנה קלנדרית - הם יכללו במסגרת הדיווח השנתי). כמו כן, תכלית הדיווחים מתחדדת לאור העובדה שמדובר בשוק מוסדר חדש ומתפתח, שהמידע הקיים ביחס אליו אצל המפקח מועט, ועל כן הדיווח נדרש גם לשם הכרת והבנת השוק, הסיכונים והמגמות הגלומים בו. בנוסף, מוצע לקבוע כי העברת הדיווח לידי המפקח תתקיים בתום שלושה חודשים מתום מועד תקופת הדיווח החצי-שנתי או שישה חודשים עבור הדיווח השנתי. וזאת כדי לאפשר למוסד לגמילות חסדים זמן היערכות משמעותי ומתאים לבקרה פנימית לאימות נאותות נתוני האמת ולשליחת הדיווח.

לסעיף 3

בסעיף זה מוצע לקבוע את האופן בו מוסד לגמילות חסדים ידווח את הנתונים הנדרשים, תדירותם, הכתובות וצורת הגשת קובץ דיווחי הפעילות, חוות דעת מקצועית עדכנית על כך שהמודל הכלכלי בר-קיימא מתוקף ויצב אקטוארית עם הנתונים העדכניים וכן קביעת מועדי הדיווח בהתאם לסוגי חובות הדיווח. למשל בכל קובץ דיווח הנתונים יש למלא את הנתונים במספרים שלמים, תוך השמטת שלוש הספרות האחרונות (לפני הנקודה העשרונית) ועיגול המספר כמקובל, לדוגמא: 85.12678 יעוגל ל- 85.127. מועד הדיווח בפועל נקבע כמועד בו תתקבל הודעה על היזון חוזר תקין, וזאת כדי למנוע אפשרות שמוסד לגמילות חסדים ישלח קובץ שאינו תקין במהלך המועד לדיווח. למען הסר ספק, יצוין שהדיווחים הנדרשים הם מצטברים (אגרגטיביים) או רק לתקופת הדיווח וזאת לפי הנתונים הנדרשים, ובהתאם לכל רמת פילוח ללא התייחסות פרטנית כלשהיא לכל תורם, מפקיד ולווה. כמו כן, קבועות הוראות כלליות והערות לגבי מינוי אחראי דיווח, שיהיה אמון מטעם המוסד לגמילות חסדים על הגשת הדיווח מטעמו, וכן בדבר תוכן הדיווח ואופן מילוי הדיווח, שמתייחסות לכל ארבעת הטפסים (לשוניות) בגיליון האלקטרוני - הערות אלו נועדו למנוע מצב בו המוסד לגמילות חסדים יפרש וידווח נתונים באופן שונה ממה שנדרש, ובכדי ליצור אחידות בין אופן הדיווח בין כל המדווחים על מנת שניתן יהיה להשוות ביניהם. בנוסף, מפורטים סוגי ושמות ארבעת טפסי דיווח הנתונים (לשוניות) באמצעות גיליון אלקטרוני אחד. כמו כן, מובהר גם האופן הטכני של דיווח החוות דעת האקטוארית על הנתונים העדכניים של הפעילות בתרומה מזכה לצורך קליטה תקינה ואחידה שתשמש את ניתוח המידע שיוגש.

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

תוספת ל-'קובץ דיווחי נתוני הפעילות' - הסבר והנחיות למילוי הנתונים בקובץ

לשונית "שער"

בטופס זה יש להגדיר את פרטי המוסד לגמילות חסדים בהתאם להוראות הבאות:

- א. שם המוסד לגמילות חסדים – יש להזין ידנית את שם העמותה, החברה לתועלת הציבור או היחיד לגביו מועבר הדיווח, כפי שמופיע ברישיון במדויק.
- ב. מספר זיהוי בעל הרישיון – הזנה מדויקת של מספר העמותה או החברה לתועלת הציבור או לחילופית מספר תעודת הזהות של היחיד שעל שמו מתנהל המוסד לגמילות חסדים. יש לוודא הזנה נכונה בשל כך שמספר זיהוי זה מוזן אוטומטית בשם הקובץ שקובץ הדיווח נדרש להיקרא לצורך העלאתו למערכת הדיווח המקוונת - הזנה שאינה מדויקת לא תוכל להיקלט במערכת הדיווח.
- ג. שנה – יש לבחור את השנה אליה הדיווח מתייחס.
- ד. תקופת הדיווח – תא קבוע. מוגדר כברירת מחדל כדיווח שנתי. יש לבחור מתוך רשימה סגורה ("Box Combo) דיווח חצי-שנתי או דיווח שנתי.
- ה. שם הקובץ לשמירה – שדה זה יעודכן באופן אוטומטי, לאחר מילוי כל הפרטים המפורטים לעיל. יש להעתיק את השם הנ"ל ולקרוא לקובץ הדיווח בהתאם לשדה זה באופן מדויק.
- ו. מועד החתימה על הדוח הכספי המבוקר - יש למלא את התאריך בו נחתם הדוח ע"י הרואה חשבון מבקר של התאגיד. עמותה ללא דוחות כספיים מבוקרים, תמלא בתא זה את תאריך מילוי הדוח, וכן יחיד שאינו נדרש בבקרה חיצונית של רואה חשבון.

לשונית FD – דוחות מאוחדים על המצב הכספי (מאזן)

- בטופס **FD** – מאזן (דוחות מאוחדים על המצב הכספי) מבקש הרישיון נכון ליום 31 בדצמבר לשנת הדיווח ולשנה שקדמה לה.
- א. עבור מוסד לגמילות חסדים מסוג עמותה או חברה לתועלת הציבור - יש לדווח את הנתונים כפי שהם מופיעים בדוחות הכספיים המבוקרים או הסקורים על ידי רואה חשבון מבקר של בעל הרישיון.
  - ב. עבור מוסד לגמילות חסדים מסוג יחיד - יש לדווח על נתוני האמת בהתאם לרישומים המתבצעים במערכות המחשוב של מבקש הרישיון לאחר אימות נאותותם בבקרה פנימית.
  - ג. אם אופן הפירוט בדוח הכספי המבוקר של התאגיד שונה מזה המופיע בטופס, למען הסר ספק, במקרה כזה אין צורך לרשום את אותו סכום בכפילות. לדוגמא - אם הוצאה בגין משכורת נרשמת בהוצאות הנהלה וכלליות בלבד לא נדרש לדווח גם בעלות משכורות ונלוות.
  - ד. יש לוודא שכלל הנתונים השונים של המאזן מגולמים והוזנו בפרמטרים השונים של הדוח. בנוסף, קיים היזון חוזר אוטומטי בסוף טבלה על תקינות האיוון בין הנכסים וההתחייבויות וכן היזון לעמידה בהון העצמי המזערי הנדרש בחוק – כחלק מבקרת קלט נדרש דיווח תקין בשני הבקורות הפנימית הללו של איוון בין ההכנסות להתחייבויות ולהון העצמי המזערי.

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

לשונית FD – דוח על הפעילות (דוח רווח והפסד)

בטופס FD - דוח על הפעילות (דוח רווח והפסד) במבקש הרישיון נכון ליום 31 בדצמבר לשנת הדיווח (לפי סוג הדיווח – שנתי/חצי-שנתי/ויום 31 בדצמבר לשנה שקדמה לה).

- א. עבור מוסד לגמילות חסדים מסוג עמותה או חברה לתועלת הציבור - יש לדווח על הנתונים כפי שהם מופיעים בדוחות הכספיים המבוקרים או הסקורים על ידי רואה חשבון של המוסד לגמילות חסדים.
- ב. עבור מוסד לגמילות חסדים מסוג יחיד - יש לדווח על נתוני האמת בהתאם לרישומים המתבצעים במערכות המחשוב של מבקש הרישיון לאחר אימות נאותותם בבקרה פנימית עצמית.

לשונית F – תזרים (אופן זרימת הכספים עבור תקופת הדיווח)

בטופס F - אופן זרימת הכספים - יש לדווח על כניסת ויציאת כל הכספים בקטגוריות השונות בתקופת הדיווח תוך התייחסות למספר הלוואות (כמות) וסכום כספי כולל בהתאם לאמצעי התשלום בו הכסף התקבל או הועבר.

- א. פרמטר מידע עבור "החזר פיקדונות" – בעמודה מספר הלוואות יש להזין את כמות תיקי הפיקדון הכוללת שבוצע בהם החזר ללקוח של כספים כלשהם מהפיקדון. בעמודת הסכום יש להזין את סכומי הפיקדון המצטברים שבפועל החזר ללקוח בתקופת הדיווח.
- ב. פרמטר מידע עבור "תמיכות" – מדובר בכל מתן סכום כספי כלשהוא על ידי המוסד לגמילות חסדים שאינו נדרש בהחזרה כמו בהלוואה ואינו נכלל כבר בפרמטרי המידע האחרים בטבלה.
- ג. פרמטר מידע עבור "תרומות" – מדובר בתרומות טהורות/רגילות (ללא זכויות לקבלת אשראי או החזרת חלק מהתרומה או מענק) ושאינו נחשב כמענק הקשור לתרומה שמזכה בזכויות או להחזר תקין של ההלוואה שקיבל הלקוח.
- ד. פרמטר מידע עבור "תרומה מזכה" - מהתרומה מעניקה זכויות לקבלת אשראי או החזרת חלק מהתרומה או מענק וכפי שכמוגדר בחוק. ויובהר שמידע זה הינו בפרמטר נפרד מפיקדונות רגילים.
- ה. פרמטר מידע עבור "עמלות ריבית – תפעול/כשל בגבייה" – תפעול הינו הסכום שמצטרף לקרן ההלוואה שהינו עבור תפעול המוסד לגמילות חסדים ותיק ההלוואה וכשל בגבייה הינו הסכום שמצטרף לקרן ההלוואה עבור הוצאות גבייה שהוצאו בגין גביית הלוואה שאינה מוחזרת בהתאם ללוח סילוקין העדכני בין המוסד לגמילות חסדים לבין הלקוח בלבד.
- ו. פרמטר מידע עבור "הכנסות משכירות" – כל סכום שנכנס מכל נכס שבבעלות המוסד לגמילות חסדים ללא כל קשר למקורו (כגון מעיזבון שקיבלה העמותה או הקדש כלשהוא). בעמודת כמות ההלוואות יש להזין את כמות הנכסים המניבים הכנסה כלשהיא.
- ז. פרמטרי מידע עבור "גיוס" או "ביטול תרומה מזכה" – גיוס נחשב לאחר ביצוע תשלום הפקדה ראשונה וכל גם לגבי ביטול.
- ח. בעמודת מספר הלוואות יש להזין את סך כמות ההלוואות (גם אם ללקוח אחד ישנם כמה הלוואות שונות, יש לספור כל הלוואה בפני עצמה).

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

לשונית D.D.C – סך פיקדונות ליום הדיווח ולתקופת הדיווח

בטופס D.D.C ישנם שני טבלאות דיווח עבור הפיקדונות – הראשונה, סך הפיקדונות נכון ליום הדיווח באופן מצטבר, והשנייה לתקופת הדיווח, קרי רק מה שהתקבל במהלך התקופה של הדיווח. מוסד לגמילות חסדים ידווח, על כלל הפיקדונות שהתקבלו אצל המוסד בהתאם לסוג המטבע (ש"ח או מטבע חוץ בטבלה הצמודה - לכן כל שורה הינה כפולה כדי שיהיה ניתן לדווח על שני סוגי מטבע חוץ שונים במקביל). כל הכמויות והסכומים ידווחו במספרים שלמים. כלל הסכומים הכספיים ידווחו בשקלים חדשים לרבות אלו שהתקבלו במטבע חוץ שיתורגמו ל-ש, וזאת בהתייחס לנתוני העמודות הבאים: כמות פיקדונות – מצטברת שנתית/חצי-שנתית בהתאם לסוג הדיווח ולא בספירה חודשית, מספר לקוחות וסכום כספי.

א. פרמטר מידע עבור "פיקדונות רגילים עם הגבלת זמן" – המונח "הגבלת זמן" הינו בהתאם למפורט בהסכם פיקדון עם הלקוח, כלומר האם ישנה הגבלה על משך הזמן שבו יופקד כספי הלקוח אצל המוסד לגמילות חסדים.

ב. פרמטר מידע עבור "פיקדונות משועבדים" – מדובר בפיקדונות אשר חל עליהם שיעבוד כלשהוא כמפורט בהסכם הפיקדון העדכני, זאת למשל כבטוחה להחזר אשראי שניתן ללווה כלשהו או כבטוחה אחרת כלשהיא.

ג. פרמטרי מידע עבור "תרומות מזכות" – התרומות המעניקות זכויות לתורם המפקיד מחולקות לשני סוגים שונים – הראשון, תרומות מזכות של פיקדון שוטף עם זכות החזרתו ללקוח כולו או חלקו, והסוג השני הינם תרומות מזכות רק עבור זכות לאשראי או מענק. כלומר, זכות להחזרת הפיקדון ולחילופין זכות לקבלת אשראי או מענק.

לשונית D.D.C – סך תרומות ליום הדיווח ולתקופת הדיווח

בטופס D.D.C ישנן שני טבלאות דיווח עבור תרומות (טהורות רגילות שאינם מעניקים זכויות כלשהם) – הראשונה, סך התרומות נכון ליום הדיווח באופן מצטבר, והשנייה לתקופת הדיווח, קרי רק הסכומים שהתקבלו במהלך התקופה של הדיווח. מוסד לגמילות חסדים ידווח על כלל התרומות הטהורות שהתקבלו אצל המוסד בהתאם לסוג המטבע (ש"ח או מטבע חוץ בטבלה הצמודה - כל פרמטר נמצא בשורה כפולה כדי שיהיה ניתן לדווח על שני סוגי מטבע חוץ שונים במקביל). כל הסכומים ידווחו במספרים שלמים מעוגלים, בשקלים חדשים, לרבות אלו שהתקבלו במטבע חוץ שיתורגמו ל-ש בהתאם לשער היציג העדכני כפי שמפורסם על ידי בנק ישראל, במועד הרלוונטי לנושא הדיווח לפי העניין.

א. בטבלת סך התרומות ליום הדיווח באופן מצטבר, יש להזין רק את נתוני כמות התורמים (כל תורם נספר פעם אחת בלבד) והסכום הכספי של התרומות שהתקבלו במצטבר עד כה במוסד לגמילות חסדים.

ב. בטבלת סך התרומות לתקופת הדיווח, יש להזין את נתוני כמות התורמים (כל תורם נספר פעם אחת בלבד בתקופת הדיווח) והסכום הכספי של סך התרומות שהתקבלו בחלוקה לשש טווחים של סכומי התרומה בכל תקופת הדיווח.

לשונית D.D.C – טופס הלוואות – סך העמדת אשראי בתקופת הדיווח וליום הדיווח

בטופס D.D.C סך העמדת אשראי - ישנן שני טבלאות דיווח עבור אשראי פעיל – הראשונה, סך האשראי נכון ליום הדיווח באופן מצטבר, והשנייה לתקופת הדיווח, קרי רק הסכומים שהתקבלו במהלך התקופה של הדיווח. מוסד לגמילות חסדים ידווח על כלל האשראי שנתן המוסד בהתאם לסוג המטבע (ש"ח או מטבע חוץ בטבלה הצמודה - כל פרמטר נמצא בשורה כפולה כדי שיהיה ניתן לדווח על שני סוגי מטבע חוץ שונים במקביל). כל הסכומים ידווחו

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

במספרים שלמים ועגולים, בשקלים חדשים לרבות אלו שהתקבלו במטבע חוץ שיתורגמו ל-₪ בהתאם לשער היציג העדכני כפי שמפורסם על ידי בנק ישראל, במועד הרלוונטי לנושא הדיווח לפי העניין. עמודות הדיווח הן: כמות הלוואות, מספר הלוואות, מספר ערבים, עמלות שנגבו (סה"כ ב-₪) וסכום כל הלוואות. יש לדווח על כל הלוואה בחלוקה לפי סוג הלוואה כמפורט בעמודת הטבלה הראשונה (בעמודה C) (חתונה, אירוע משפחתי, הלוואה לכל מטרה, דיור, הקמת עסק ועבור אדם פרטי לצורך פעילות עסקית) כמו כן, על כל הלוואה יש לדווח בחלוקה לסוג הלוואה ותקופת ההלוואה נכון ליום הדיווח.

א. סוגי הלוואות הינם לקוחות יחידים שהינם פרטיים או לקוחות למטרות עסקיות.

ב. בטבלת המידע הנדרש יש שמונה סוגי מטרות הלוואה מובחנות אחת מהשנייה, בחלוקה לטווחי לוח הסילוקין ובהתאם למטרת ההלוואה בהסכם ההלוואה בין המוסד לגמילות חסדים ללקוח - הוצאת לחתונה, שמחה משפחתית, הלוואה לכל מטרה, הון עצמי לדירה, "אחר" עבור הלוואות שאין עבורם כל סוג של אבחנה או אינדיקציה כלשהיא למטרתה, עבור עסק כלומר לשימוש בפעילות בעלת אופי מסחרי כלשהו שיש בו מטרת רווח, ועבור אדם פרטי לצורך פעילות עסקית כלומר לשימוש בפעילות בעלת אופי מסחרי שיטתי כלשהו שיש בו מטרת רווח.

ג. תקופת ההלוואה – בהתאם לטווחי הזמן בשורות השונות כמפורט בעמודה C.

ד. "הלוואה לכל מטרה" – לרבות הוצאות רפואיות, הוצאות לכלכלת הבית, כיסוי חובות, שיפוצים והלוואות לחגים.

ה. "אחר" – כל הלוואה שניתנה למטרה שאינה שייכת לאף אחת מקטגוריות ההלוואה האחרות המופיעות בטופס.

ו. יש לדווח רק על הלוואות פעילות נכון ליום הדיווח או לתקופת הדיווח, לפי העניין.

ז. יש לדווח על נתוני הלוואות פעילות בחלוקה למטבע שיקלי ומטבע חוץ. כל הסכומים ידווחו במספרים שלמים ועגולים, בשקלים חדשים לרבות אלו שהתקבלו במטבע חוץ אשר יתורגמו ל-₪ בהתאם לשער היציג העדכני כפי שמפורסם על ידי בנק ישראל, במועד הרלוונטי לנושא הדיווח לפי העניין.

לשונית DA – אשראי בקשיי גבייה

בטופס DA - הלוואות בקשיי גבייה מוסד לגמילות חסדים ידווח על כלל ההלוואות שלא נפרעו בהם כלל התשלומים ובהן היה פיגור בתשלום אחד או יותר של הלוואות אצל המוסד לגמילות חסדים וזאת בהתאם ללוח הסילוקין שנקבע ביום העמדת ההלוואה, וזאת בחלוקה לשמונה סוגי מטרות ההלוואה ובשלושה טווחי זמן שונים של כמות ימי פיגור מתאריך התשלום האחרון שהתקבל בהלוואה, וכן בהתייחס לנתונים הבאים: כמות ההלוואות (כל הלוואה נספרת בנפרד גם אם יש ללקוח כמה סוגי הלוואות שונים), סכום כולל של ההלוואות שבהן היה פיגור.

א. חוב אבוד (דיפולט מוחלט) - יש לדווח על הלוואות אשר המוסד לגמילות חסדים סבור כי לא ניתן יהיה לגבות את התשלום בגין ההלוואה.

ב. אין לרשום את אותה הלוואה יותר מפעם אחת אלא רישומו בשלב הגבייה הכי מתאים לתמונת המצב העדכנית בהלוואה.

טופס DA – משך זמן האשראי בקשיי גבייה נכון ליום הדיווח

בטופס DA - משך זמן האשראי בקשיי גבייה נכון ליום הדיווח – עומק קשיי הגבייה, יש לדווח על כלל ההלוואות בהן היה פיגור בתשלום אחד או יותר של הלוואות אצל המוסד לגמילות חסדים נכון ליום הדיווח באופן מצטבר רב שנתי עד - הוראות לבעלי רישיון למתן שירותי אשראי בלא ריבית – דיווחים למפקח – טיוטה - עמוד 12 מתוך 13

מדינת ישראל רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

ליום זה, בהתייחס לנתונים הבאים: מספר ימי הפיגור של הלוואה, מספר הלוואות, סכום כולל של ההלוואות שבהן היה פיגור.

- א. חוב אבוד (דיפולט) - יש לדווח על הלוואות אשר המוסד לגמילות חסדים סבור כי לא ניתן יהיה לגבות את התשלום בגין הלוואה.
- ב. למען הסר ספק, אין צורך לרשום את אותה הלוואה יותר מפעם אחת. לדוגמא – חוב אבוד בפיגור לא יירשם גם בחוב בפיגור מעל 180 יום.